

Kalandozások az időben

KÖNYVKRITIKA - LXVI. évfolyam, 19. szám, 2022. május 13.

Czeglédi András: Ukrónia és vidéke. Typotex Kiadó, Budapest, 2021, 232 oldal, 3500 Ft

Vajon igaz hívő az, aki egy kínai Szűz Máriához és kis Jézushoz imádkozik? Vajon valóban a gyávaság a legnagyobb bűn? Vajon az igazság volt, van vagy lehet, vagy nem más, mint esemény, mint konstelláció - mint lehetőség? Ilyen és hasonló súlyú kérdéseket találunk a kötet középső tanulmányaiban, hogy azután megmaradjunk: Nietzschénél. Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy Czeglédi a *Zarathustra* szerzőjének egyik legérzékenyebb, legalaposabb honi értelmezője; az ukrónia témája kapcsán pedig lehetetlen volna nem szólni éppen arról a Nietzschéről, akinél a perspektíva performatív aktusként működteti az igazságot - utóbbiról így sosem tudhatjuk, hol és mikor *történik*. Czeglédi remek érzékkel mutat rá: az önteremtés nietzschei koncepciója nem más, mind belsővé tett perspektivizmus, mellyel Nietzsche mindenkor és bárhol jelenvalóvá teszi az igazságot - és így lesz a sehol-föld és a semmikor-idő örök visszatéréssé.